

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Air Ball	Potaya veya çembere değmeyen bir atış girişimi.
Alley-oop	Topun çember üzerine doğru pas olarak atılıp, çembere doğru hareket eden oyuncunun topu alıp smaç yapması
Assist	Sayı pası, sayı ile sonuçlanan pas
Assistant Coach	Yardımcı Antrenör
Attempt	Girişim, teşebbüs.
Babby Hook	Yarım çengel atışı, yarım hook shot.
Backboard	Çember ve aksamını tutan dikdörtgen şeklindeki cam, mika veya tahtadan yapılmış levha, arkalık.
Ball	Top
Ball Handling	Top hakimiyetini kaybetmeden paslaşmak, topu tutmak ve kontrol etmek. Top hakimiyeti için yapılan aktivitelere verilen ad.
Ball Side	Top tarafı. İki çemberi birleştiren dikey çizgi ile saha ikiye bölündüğünde, topun olduğu bölgeye denir.
Baseball Pass	Beyzbol pası. Tek elle kafanın arkasından, kulağın hizasından geçirilerek atılan pas
Basketball	Basketbol
Behind the back dribble	Topu sürerken bel arkasından geçirerek topu ters ele vermek. Bir yön değiştirme şekli.
Behind Back Pass	Arkadan pas
Big Man	Uzun oyuncu. 4 ve 5 numara (Center ve Power Forward) oynayan oyunculara verilen genel ad. Çoğunlukla takımın en uzun oyuncuları.
Blind Pass	Atılacağı yerin tersine bakılarak atılan pas.
BaseLine Out of Bounds	<i>Kısaltması: BLOB</i> . Topu dip çizgiden çıkarırken oynan oyun. Dip oyunu.
Bloked Shot	Savunma oyuncusunun hücum tarafından yapılan bir atışı elden çıktıktan sonra ve çember seviyesinin üzerinden aşağıya inişe geçmeden önce kesmesi, topun çembere gidişini engellemesi
Box out	Şut kullanıldığında savunmacının kendi rakibine temas ederek hücum ribaundu almasını engellemesi.
Bounce Pass	Yere çarptırarak pas
Box and One Defense	Bir oyuncu adam adama savunma, diğer 4 kişi ise kutu şeklinde alan savunması yapar

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Bump	Kat eden oyuncuya "çarpmak", boyalı bölgeye kat eden oyuncunun önüne geçerek topla arasına girmek ve savunmacının arkasından kat etmeye zorlamak. Çarpışmayı yapıp kat yapanın önüne geçmek
Buzzer	Periyot veya devrenin bittiğini belirten korna sesi
Catching Up	Skor olarak geriye düşen takımın rakibine yetişmesi, skor olarak yakalaması
Center	Pivot, potaya yakın oynayan bu oyuncu
Charging	Toplu oyuncunun sabit duran savunmacıya çarpması, hücum faul
Chart	İstatistik, istatistik tablosu
Chest Pass	Göğüs pası
Coach	Antrenör, koç
Coast to Coast	Savunma ribaundunu alan oyuncunun topu dribbling ile hücum sahasına kadar götürüp sayı yapması
Conditioning	Fiziksel dayanıklılığı arttırmak için yapılan çalışma şekilleri
Corner	Oyun sahasını sınırlayan dip çizgiler ile yan çizgilerin birleştiği köşeler
Court	Saha
Cut	Kat, top almak veya alan boşaltmak için topsuz hücum oyuncusunun yaptığı hareket
Curl Cut	Topsuz oyuncu perdeyi kullanırken, savunma oyuncusunun arkasından takibine karşı çembere doğru kıvrılarak yaptığı kat
Close Out	Hücum oyuncusunun pası aldığı anda savunmacının, rakibinin bir kol mesafe uzaklığında olması için hücum oyuncusuna doğru koşması, yaklaşırken kekeleme adımlarıyla yavaşlaması ve dengede kalması
Cross-Court Pass	Hücum sahasının bir yanından diğerine pas
Cross-Over Dribble	Elinde top olan oyuncunun, topu bir elinden ötekine dribbling yaparak alması. Dribbling yaparken önden el değiştirme
Cross Screen	Bir oyuncu sahanın karşı tarafına kat ederek yaptığı perdeleme. Genelde boyalı alanın bir tarafından diğerine hazırlanan perdelemeler için kullanılır.
Defense	Savunma
Defending Screens	Perde savunması
Defending Off Ball Screens	Topsuz adama yapılan perde savunması
Deflection	Savunmada topa değerek topun gidiş yönünü değiştirmek
Deny	Savunmada topla adamın arasında olup, hücumcuya kapalı stance ile top aldırma pozisyonu.
Dribble Hand-Off	<i>Kısaltması: DHO.</i> Top sürüp arkadaşına yaklaşarak elden ele (hand-off ile) topu verilmesi.
Diamond and one defense	Bir oyuncu adam adama savunma, diğer 4 kişinin baklava şeklinde alan savunması yaptığı savunma şekli.

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Double Team	İkili sıkıştırma
Double Screen	İki hücum oyuncusunun yan yana topsuz adama hazırladığı perdeleme.
Down Screen	Aşağı doğru yapılan perdeleme. Perdelemeyi hazırlayanın göğsünün dip çizgiye doğru dönük olarak hazırladığı perdeleme.
Dribbling	Top sürmek
Drive	Çembere doğru topa dalış yapma. Hücum oyuncusunun çembere doğru dribbling ile dalış yapıp, sayı fırsatı araması
Drop Step	Hücum oyuncusunun alçak postta potaya doğru yol açmak için kullandığı; boyalı alana doğru yaptığı büyük adım.
Dummy Offense	Hücum setlerinin 5'e 0, savunmasız olarak çalışılması
Dunking The Ball	Smaç yapmak. Topu çemberin içine iki veya tek elle kuvvetlice bastırarak sayı yapmak.
Elbow	Dirsek. Serbest atış çizgisinin her iki köşesindeki bölümlere verilen ad.
Elevator Screen	Asansör perdeleme. İki hücum oyuncusunun perdeyi kullanacak oyuncunun geçmek istediği yerin her iki yanında hazır bekler, oyuncu o aralıktan geçtiği an yan yana gelerek perdelemeyi yapar ve aralığı asansör kapısı şeklinde kaparlar. Tepe ve kanatlarda kullanılabilir.
Extra Period	Uzatma periyodu, uzatma devresi. Maçın normal süresinin berabere bitmesi durumunda, oynatılan 5 dakikalık periyod
Euro Step	Çembere doğru yapılan ataklarda kullanılan turnike adımlarından ilkinin ardından ikinci adımın (birinciden sonra normalde gidilecek yerin) aksi tarafına atılarak avantaj sağlamak için yapılan turnike Her iki tarafa da yapılabilir ve bitiriler ters elle de yapılabilir. İlk adım sırasında pas fake'i de (aldatması) kullanılabilir.
Fadeaway Jumper	Geriye doğru sıçrayarak atılan şut
Fast Break	Hızlı hücum
FIBA	Uluslararası Basketbol Federasyonu
Field Goals Made	<i>Kısaltması: FG veya FGM.</i> ($FG = 2Pt + 3Pt$) Sayıya çevrilmiş 2 ve 3 sayılık atışların toplamı
Field Goals Attempted	<i>Kısaltması: FGA.</i> ($FGA = 2PtA + 3PtA$) 2 ve 3 sayı için kullanılan atışların, yapılan girişimlerin toplamı.
Field Goals Percentage	<i>Kısaltması: FG% ($FG\% = (FG/FGA) \times 100$)</i> Toplam atış yüzdesi
Filling The Lanes	Hızlı hücumda kulvarların doldurulması
Finger Roll	Atış yaparken topun parmaklardan yuvarlanarak çembere doğru bırakılması, atılması.
Floater	Kısa oyuncuların potaya doğru yaptığı ataklarda uzun oyuncuların üzerine gitmeden (blok tehtidinden kaçmak için) yaptıkları bombeli genelde tek elle yaptıkları yüksek atışlar

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Floating	Şutu zayıf olan bir oyuncuyu savunurken, takım arkadaşlarına rahatça savunma yardımı yapacak pozisyonda olmak.
Floppy	Şütör oyuncunun çember altında pozisyon aldığı, alçak postaların birinde tek diğerinde ikili perdelemenin olduğu ve şütörün tercihine bağlı olarak bu perdelemelerin birinden kat etmesi. Bu başlangıç dizilişine verilen ad.
Follow Through	Şut atarken veya pas verirken el ve parmakların topun gidiş yolunu takip etmesi
Footwork	Ayak hareketlerinin çalışılması
Forward	Forvet
Foul	Faul
Four Corner	North Carolina koçu Dean Smith'in popüler olmasını sağladığı, maçı önde götüren takımın zaman geçirmek için kullandığı oyun. Hücum sahasının her köşesine 1 oyuncu yerleşir. Oyun kurucu da ikili sıkıştırma gelene kadar ortada topla oynayıp sonra pas verip tekrar alır.
Four High	İki oyuncunun kanatlara diğer ikisinin de dirseklere dizilerek oluşturdukları pozisyon
Four Low	İki oyuncunun köşelere diğer ikisinin de alçak postlara dizilerek oluşturdukları pozisyon
Free Throw	<i>Kısaltması: FT</i> . Serbest atış.
Free Throw Lane	Serbest atış çizgisi.
FTA	İstatistik kağıdında; serbest atış girişimi sayısı
FT%	İstatistik kağıdında; serbest atış yüzdesi
Full Court	Tam saha
Full Court Press	Tam saha baskı
Full Court Man to Man Defense	Tam saha adam adama savunma
Full Court Zone Press Defense	Tam saha baskılı alan savunması
Fundamentals	Basketboldaki temel teknik konular
Get back	Geri koş
Give and Go	Ver kaç. Toplu oyuncunun takım arkadaşına pas verdikten sonra çembere yaptığı kat sırasında tekrar pas ile topu alması
Go to the Boards	Ribaunt yapmak için potaya gitmek
Goal Tending	Top çember seviyesinin üzerinden aşağı inmeye başladığında bir hücumun topa veya çembere değmesi
Guard	Takımın hücumunu yöneten oyuncu
Guarding	Rakip oyuncuyu savunmak

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Half	Devre
Half Court	Yarı saha
Half Time	Devre arası
Hand Check	Rakibi eliyle kontrol ederek savunma yapmak
Hammer	Ters köşedeki şutörün bomboş kalması için savunmacısının arkasından yapılan perdeleme
Hand-Off	Toplu oyuncunun topu bir diğer takım arkadaşına elden ele verdiği pas şekli
Hash Marks	Orta saha çizgisinin iki yanında, kenar çizgilerin üzerinde işaretlenmiş çizgiler. Kolej liginde (NCAA), baskı yapılan toplu oyuncunun bu çizgiyi 5 sn.de geçmesi gerekir. Aksi halde 2 oyuncu arasında hava atışı yapılır
Hesitation Dribble	Tereddüt dribblingi. Top süren oyuncunun ani bir şekilde yavaşlaması ve ardından tekrar ileri doğru patlayarak savunmadan kurtulması
Head Coach	Baş antrenör
Help	Yardım
Help to Helper	Yardımcı savunmacıya yardım
Help and Recover	Savunma dönüşüne yardım, yardım ve kendi adamına dönüş
High Post	Yüksek post. Serbest atış çizgisinin olduğu bölge veya oradaki oyuncu.
Hook Shot	Çengel atış.
Ice	Genelde Pick and Roll hücumunun yönlendirme yaparak savunulmasına verilen ad
In and Out Dribble	Top sürerken önden yön değiştirecek gibi yaparak, aslında topu sadece bir kez ters (yani içe, aynı elle) vurarak tekrar aynı yönde top sürmeye devam ederek ve hızlanarak savunmayı geçmek
Inbounds Pass	Sahanın dışından içeriye yani oyuna sokulan pasların genel adı
Isolation	Toplu bir oyuncunun sahanın bir tarafında savunmasıyla yalnız bırakılması durumu Diğer dört oyuncunun toplu oyuncudan uzağa yerleşmesi ve izole edilen oyuncunun 1x1 oynaması
Jab Step	Toplu oyuncunun savunmanın ne reaksiyon göstereceğini görmek için yapılan hareketli ayağın süratli bir şekilde ileri doğru attığı yarım adımdır. Bu harekete alacağı cevaba göre avantaj sağlamayı amaçlar
Jump Ball	Hava atışı
Jump Shot	Sıçrayarak atılan şut
Jump Stop	Sıçradıktan sonra tek zamanla yapılan duruş

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Jump Switch	Toplu oyuncuya perdeleme yapıldığı sırada perdelemeyi yapan hücumcuyu savunanın zıplayarak (90 derecelik açı ile) dribblingçinin karşına çıkıp adam değişmesi
Key	Ampul. 3 saniye koridoru ve serbest atış çizgisine bağlı yarım daire
L Cut	Genelde alçak posttan boyalı alan çizgisini takip ederek dirseğe kadar gelip ardından kanata açılarak pas almak için yapılan "L" şeklindeki kat
Lateral Pass	Yana doğru yapılan pas
Lateral Screen	Yana doğru yapılan perdeleme
Lay Up	Turnike
Lead Pass	Hareketli bir oyuncunun önüne doğru atılan pas
Line Up	Çizgiye dizilmek. Örnek: Hava atışı sırasında dairenin etrafına veya serbest atış sırasında ribaunt almak için dizilmek
Lob Pass	Lop pas, aşirtma pas
Lock and Trail	Kilit ve takip
Loose Ball	Hiçbir takımın sahip olamadığı, yerde yuvarlanan veya seken top
Low Post	Alçak post. Pivot bölgesi veya oradaki oyuncu
Man to Man	Adam adama
Match-Up	Eşleşme. Birbirine benzeyen oyuncuların birbirini savunması
Net	File
No-Look Pass	Pas verilecek oyuncuyla göz teması kurmadan verilen pas
Nothing But Net	Topun çemberden geçerken file hariç hiçbir aksama değmediğinde kullanılan bir terim
Offense	Hücum
Offensive Boards	Hücum ribaundu
Offensive Foul	Hücum faul
Official	Hakem
Off the Court	Sahanın dışı
Open Shot	Boş atış, savunması üzerinde olmayan oyuncunun attığı şut
Option	Alternatif, seçenek. Bir hücum düzeninin, savunma tarafından durdurulduğunda kullanılabilen alternatif oyun. Bir hücum düzeninde birkaç "opsiyon" bulunması tavsiye edilir
On-Ball Defense	Toplu hücum oyuncusuna yapılan savunma

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Outlet Pass	Savunma ribaundu ardından hızlı hücumla çıkmak için verilen ilk pas
Out of Bounds	Dip ve yan çizgilerin dışı. Saha çizgilerinin dışı
Over	Üzerinden. Savunmada perdenin üzerinden geçerken kullanılabilir
Over Head Pass	Baş üzeri pas
Over Play	Top ile çember arasında durup hücum oyuncusuna topu aldirmamak için kapalı stens pozisyonunda bulunma
Overtime	Uzatma süresi
Pack Line defense	Toplu oyuncuya baskı yapılırken diğer 4 oyuncunun topun etrafında 5 metrelik (16 feetlik) hayali bir yay içinde yardım pozisyonunda oldukları bir adam adama savunma felsefesi
Paint	Boyalı alan, 3 saniye koridoru
Pattern Play	Daha önceden planlanmış hareketlerin yapıldığı hücum düzeni
Penetration	Potaya doğru dribbling ile yapılan atak
Pep Talk	Maçlarda koçların oyuncularını cesaretlendirmek için yaptığı motivasyon konuşması
Pick	Perdeleme
Pick and Slip	Topla perdeleme yapacak oyuncunun tam perdeleme yapacakken çembere doğru ani hareketlenmesi
Pick and Roll	Perdeleme yapıp potaya doğru devrileme. Genellikle topa yapılan perdeleme ve devrilme oyunu için kullanılan bir terim
Pivoting	Tek ayağı hareket ettirirken diğerini sabit tutup yerden kaldırmamak. Sabit olan ayak pivot ayağıdır
Pivot Player	Potaya yakın oynayan uzun oyuncu
Player	Oyuncu
Playmaker	Oyun kurucu
Point Guard	Oyun kurucu
Pop Out	Dışarı doğru açılmak
Possession	Bir takımın top hakimiyet sayısı. Top Hakimiyeti= Toplam Atışlar+ (Serbest Atışlar/2)+Top Kaybı
Possession Arrow	Top hakimiyetinin hangi takımda olduğunu gösteren hakem masasındaki veya sayı tabelasındaki ok işareti
Post Up	Pivot bölgesinde savunmacıyı sırtına alarak top istemek
Power Forward	Uzun forvet oyuncusu
Press	Baskı, baskılı savunma
Pressure Defense	Baskılı savunma
Prospect	Ümit veren.

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Pump Fake	Atışı yapmadan evvel topu yukarı kaldırıp aşağı indirerek aldatma yapmak
Quarter	Dört periyottan biri, çeyrek
Quick Hitter	Kısa sürede, 1-2 pas ile erken sayı şansı bulmak için yapılan hücum seti.
Read And React Offense	Oyuncunun savunmayı okuyarak buna uygun hücum kararını vermesi
Rebound	Sayı olmayan bir atıştan sonra, seken bir topun havadayken yakalanması
Recover	Yeniden savunmak, tekrar kapamak
Red Shirt	Bir sezon boyunca oynatılmayıp temel tekniği geliştirilen kolej oyuncusu
Referee	Hakem
Repick	Tekrar yapılan perde
Rim	Çember
Roll	Devrilmek
Rookie	Çaylak. Bir takımda veya ligde ilk defa oynayan genç ve tecrübesiz oyuncu
Run and Gun	Çok yüksek tempoda oynayıp, ilk fırsatta atış yapma
Run And Jump Defense	Tam saha baskılı, tempolu ve sıkıştırmalı oynamak isteyen atletik özellikleri olan takımlar için bir savunma türü. Topu savunan oyuncu hücumu tuzağa doğru sürer diğer savunma oyuncusuyla arasındaki mesafe kısaldıkça ikinci savunma oyuncusu sıkıştırmaya gelir ve savunma kaymaları yapılır. 70'lerde Koç Dean Smith North Carolina'ya yaptırmıştır.
Safety Player	Güvenlik oyuncusu. Hücum sırasında orta sahaya yakın olan oyuncu, hızlı hücumu kesmekle görevlidir
Screen	Perde
Screen The Screener	Perdeleme yapan oyuncunun savunmasına perdeleme yapmak
Score	Sayı
Scoreboard	Sayı tabelası
Scoring	Sayı üretmek
Scout	Rakip takımları seyredip, oynadıkları oyunları ve oyuncuların özelliklerini rapor halinde hazırlamak
Seal	Boyalı alanın içinde hücum oyuncusunun pas alabilmek için savunma oyuncusunu arkasına alması için yaptığı hareket
Secondary Offense	İkincil Hücum
Shooting Clock	Bir takımın sınırlı hücum süresini gösteren şut saati
Shooting Guard	Skorer guard

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Shot Chart	Maçta atılan tüm şutların kaydedildiği istatistik kağıdı
Short Corner	Yakın köşe, kısa köşe. Köşe ile alçak post arasında kalan bölge
Side Lines	Kenar, yan çizgiler
Sliding	Yana kayma adımı, savunma duruşundayken (stance) yapılan kayma adımları
Side Line Out Of Bounds	<i>Kısaltması: SLOB</i> . Kenar oyunu
Slum Dunk	Smaç
Skip Pass	Hücum oyuncusunun, pas kanalı sırasını atlayarak topu bir taraftan diğer tarafa savunmanın üzerinden geçirerek attığı pas
Small Forward	Kısa forvet
Spacing	Hücum oyuncuların birbirlerine olan mesafe aralıklarının, birbirlerinin hücum imkanlarını kısıtlamayacakları şekilde ve 1 savunmacının 2 hücum oyuncusunu aynı anda savunmayacağı şekilde sahaya yayılmaları
Staff	Ekip, kadro
Stagger Picks	Sıralı perdelemeler. Genelde şütör oyuncular için arka arkaya yapılan perdelemeler için kullanılan terimdir
Stance	Dengeli savunma duruş
Steal	Top çalmak
Strong Side	Oyun sırasında topun olduğu saha. İki çemberi birleştiren dikey çizgi ile saha ikiye bölündüğünde, topun olduğu bölgeye denir. Kuvvetli taraf, top tarafı.
Steps	Topla beraber, dribbling yapmadan yürüme. Bu bir kural ihlalidir.
Substitutes	Yedekler
Stretching	Germe, esnetme. Oyundan önce ve sonra yapılan ısınma ve soğuma jimnastik hareketleri
Switch	Savunmada adam değişmek
Talent	Yetenek
Teamwork	Savunmada ve hücumda takımca çalışma
Technical Foul	Teknik foul
Transition Defense	Geçiş hücumu savunması
Transition Offense	Geçiş Hücumu
Through	Aradan. Savunmada perde yapan hücum oyuncusu ile savunmadaki takım arkadaşının arasından geçerken kullanılabilir.
Time-out	Mola

BASKETBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Timing	Zamanlama
Tip-in	Hücum ribaundu sonrasında topu bir anlık dokunmayla rakip takımın çemberine atmak
Trailer	Hızlı hücumda arkadan koşarak gelen hücum oyuncusu.
Transition Defense	Hücumdan savunmaya geçiş süreci, oyunu
Transition Offense	Savunmadan hücumla geçiş süreci, oyunu
Trap	Tuzak, iki savunmacının bir hücumcuyla sıkıştırması
Traveling	Hücum oyuncusunun topu hatalı sürmesi, kural ihlali
Triple Double	İstatistikte tutulan hanelerden (ribaunt, sayı, asist, top kapma gibi) üçünden birden 10 veya daha fazla sayıda yapmak
Tryout	Oyuncu seçmesi, oyuncu deneme
Turnaround Jumper (Shot)	Arkası potaya dönük topu aldıktan sonra potaya dönüp zıplayarak yapılan atış
Turnover	Top kaybı
Top of The Key	Serbest atış çizgisine bağlı yarım dairenin tepe kısmı
Under	Alttan. Savunmada perdenin altından geçerken kullanılabilir
Under Neath	Pota altı, filenin altı
V - Cut	''V'' harfi şeklinde olup, top almak için yapılan kat. Çembere doğru adım atıp aniden yön değiştirip topu almaya çalışma
Violation	Topla yürüme (steps), üç saniye ve topu taşıma gibi kural hataları sonucu top hakimiyetini kaybetmek
Warm Up	Isınma
Weakside	Zayıf taraf. İki çemberi birleştiren dikey çizgi ile saha ikiye bölündüğünde, topsuz bölgeye denir. Yardım tarafı.
Weave	Örme. 3 Man Weave: 3'lü örme
Wing	Kanat, forvet, forvet bölgesi

Not: Bu sözlük basketbol terimlerinin tamamını kapsamaz, günümüz basketbolunda sıkça kullanılan basketbol terimlerinden oluşur.